

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

30.3.2026. - 3.4.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 6.4.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
30.3.2026. - 3.4.2026.

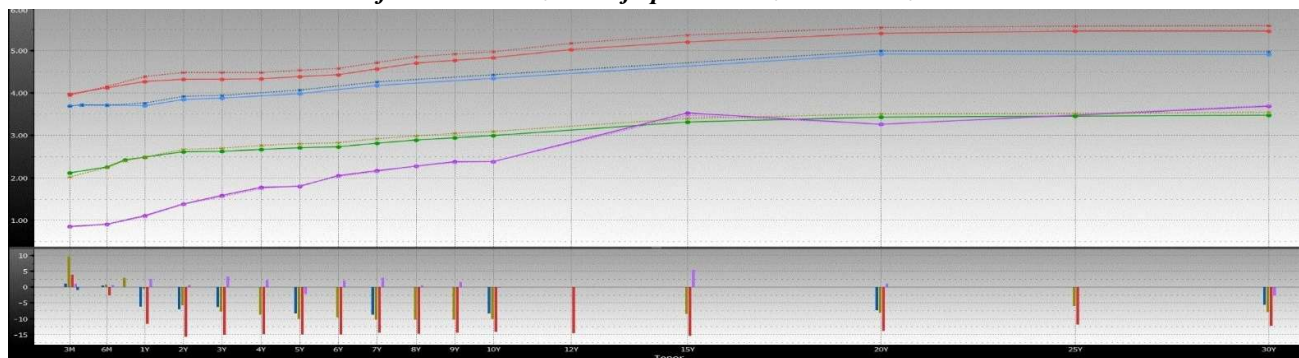
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	27.3.26	-	3.4.26	27.3.26	-	3.4.26	27.3.26	-	3.4.26	27.3.26	-	3.4.26
2 godine	2,67	-	2,62	3,91	-	3,84	4,48	-	4,32	1,39	-	1,39
5 godina	2,81	-	2,71	4,07	-	3,98	4,54	-	4,38	1,82	-	1,80
10 godina	3,09	-	2,99	4,43	-	4,34	4,97	-	4,83	2,39	-	2,39

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi		
	27.3.26	-	3.4.26
3 mjeseca	2,055	-	2,147
6 mjeseci	2,240	-	2,247
1 godina	2,503	-	2,498

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 3.4.2026. godine (pune linije) i 27.3.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih zemalja članica eurozone su tokom protekle sedmice smanjeni duž cijele krive prinosa usljed optimizma da bi rat na Bliskom istoku mogao skoro završiti. Prinosi njemačkih državnih obveznica su smanjeni između 5 i 11 baznih poena, dok su prinosi italijanskih državnih obveznica zabilježili smanjenje između 12 i 20 baznih poena.

ECB prati inflatorne rizike koji proizlaze iz povećanja cijena energije, povezanog sa sukobom na Bliskom istoku i aktivno raspravlja o povećanju kamatnih stopa, dok finansijska tržišta predviđaju tri povećanja ove godine. Međutim, kreatori monetarne politike ECB-a ostaju podijeljeni, pri čemu se dio zalaže za potencijalno povećanje kamatnih stopa u aprilu, dok na oprez poziva drugi dio, uključujući člana UV ECB Rehna, koji ističe potrebu za pažljivom procjenom monetarne politike, pri čemu centralna banka nije unaprijed posvećena nijednom putu. S druge strane, tržišni učesnici su sve skeptičniji prema predstojećim povećanjima kamatnih stopa jer centralne banke mogu dati prioritet rješavanju zabrinutosti oko ekonomskog rasta u odnosu na buzdavanje naglih inflacija. Uprkos rastu cijena energije zbog sukoba na Bliskom istoku, centralne banke djeluju oprezno, a kreatori politika naglašavaju važnost izbjegavanja pretjerane reakcije.

Zvaničnici ECB-a, uključujući Makhloufa i Dolenca, upozorili su da bi produženi sukob mogao gurnuti eurozonu prema nepovoljnom scenariju, prema kojem inflacija dostiže vrhunac od 4,2% uz potencijalnu ekonomsku kontrakciju u drugom kvartalu. Obojica su naglasili važnost praćenja i fleksibilnosti, pri čemu je Dolenc sugerisao da bi odluke o kamatnim stopama mogle biti odgođene do juna. Rastući troškovi energije, zajedno s "efektom memorije" prošlih skokova inflacije, mogli bi ubrzati sekundarne efekte, te dodatno povećati inflatorna očekivanja.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Uprkos ovim izazovima, ECB ostaje posvećena svom cilju inflacije od 2% u srednjem roku, iako rastući rizici mogu zahtijevati rano djelovanje za stabilizaciju ekonomije eurozone.

ECB je objavila Ekonomski bilten u kojem je navedeno da ekonomija eurozone pokazuje određenu otpornost, ali ekonomski rast ostaje umjeren zbog prisutnih globalnih rizika, uključujući geopolitičke tenzije i kretanja cijena energije. Inflacija se kreće blizu ciljanog nivoa od 2%, ali i dalje postoji neizvjesnost oko njenog daljnjeg kretanja. U takvom okruženju, ECB vodi opreznu i podacima vođenu monetarnu politiku, zadržavajući fleksibilnost u donošenju budućih odluka o kamatnim stopama.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks potrošačkog povjerenja F – EZ	MAR	-	-16,3	-12,3
2.	Stopa inflacije (G/G) P – EZ	MAR	2,6%	2,5%	1,9%
3.	Temeljna inflacija (G/G) P – EZ	MAR	2,4%	2,3%	2,4%
4.	PMI indeks prerađivačkog sektora F – EZ	MAR	51,4	51,6	50,8
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	FEB	6,1%	6,2%	6,1%
6.	Trgovinski bilans (u mlrd. EUR) F - Finska	JAN	-	-0,55	-0,21
7.	Maloprodaja (G/G) – Španija	FEB	-	2,0%	3,7%
8.	Stopa inflacije (G/G) P – Njemačka	MAR	2,8%	2,8%	2,0%
9.	Stopa inflacije (G/G) P – Holandija	MAR	2,7%	2,6%	2,3%
10.	Stopa inflacije (G/G) P – Francuska	MAR	1,9%	1,9%	1,1%
11.	Stopa inflacije (G/G) P – Italija	MAR	1,7%	1,5%	1,5%
12.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	MAR	6,3%	6,3%	6,3%
13.	Industrijska proizvodnja (M/M) – Francuska	FEB	-0,1%	-0,7%	0,2%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tokom protekle sedmice smanjeni duž cijele krive prinosa.

Zvaničnici FED-a su bili prilično aktivni po pitanju komentara o monetarnoj politici. Predsjednik FED-a Powell je izjavio da su dugoročna očekivanja inflacije pod kontrolom, a tržišni učesnici su nastavili imati očekivanja vezana za smanjenje kamatnih stopa FED-a ove godine. Predsjednik iz FED-a iz Kansas Cityja Schmid je upozorio da bi rastuće cijene energije mogle dodatno povećati inflaciju, pozivajući kreatore politike da daju prioritet rizicima inflacije. Barr je istakao rizike stabilnih kriptovaluta (stablecoin), zalažući se za stroge regulatorne kontrole u okviru Zakona o regulaciji stablecoina kako bi se osigurali kvalitet i likvidnost rezervi. Bowman je naglasila ublažavanje kapitalnih zahtjeva kako bi se podržalo kreditiranje malih preduzeća, predlažući smanjenje pondera rizika za veće kredite. Ove predložene promjene, usmjerene na poboljšanje pristupa kreditima, predstavljaju najznačajnije revizije pravila o bankarskom kapitalu od finansijske krize 2008. godine. Barkin iz Richmonda je izjavio da preduzeća vide visoke cijene nafte kao privremeni poremećaj, bez značajnog smanjenja potrošnje ili promjena u inflatornim očekivanjima. Musalem iz St. Louisa je naglasio da smatra trenutnu monetarnu politiku FED-a prikladnom, ali je upozorio na inflacijske rizike od rasta cijena goriva i roba. Istakao je neizvjesnosti koje bi mogle oslabiti tržište rada i produžiti inflaciju iznad ciljana.

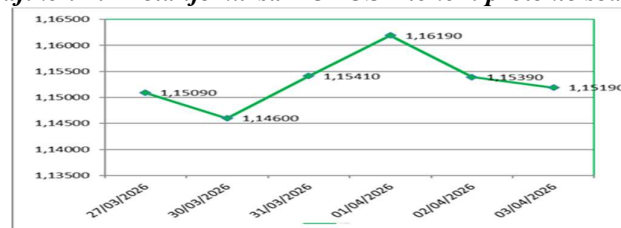
Analitičari iz Bank of America smatraju da će FED odgoditi smanjenje kamatnih stopa do septembra zbog naglog porasta cijena benzina, dok i dalje pozivaju centralnu banku da ove godine smanji kamatne stope dva puta.

U kontekstu geopolitičkih dešavanja predsjednik Trump je upozorio Iran da ponovo otvori Hormuški moreuz, vitalnu tranzitnu rutu za naftu, ili će se suočiti s napadima na svoju energetska infrastrukturu. Uprkos posredničkim naporima Pakistana i drugih zemalja, pregovori između SAD-a i Irana ostaju neizvjesni.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period	
1.	Indeks potrošačkog povjerenja	MAR	87,9	91,8	91,0
2.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	27. mar	-	-10,4%	-10,5%
2.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	28. mar	212.000	202.000	211.000
3.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	21. mar	1.837.000	1.841.000	1.816.000
4.	ADP indeks promjene broja zaposlenih	MAR	40.000	62.000	66.000
5.	Maloprodaja (M/M)	FEB	0,5%	0,6%	-0,1%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	MAR	52,4	52,3	51,6
7.	ISM indeks prerađivačkog sektora F	MAR	52,3	52,7	52,4
8.	Trgovinski bilans (u mlrd. USD)	FEB	-60,6	-57,3	-54,7
9.	Stopa nezaposlenosti	MAR	4,4%	4,3%	4,4%
10.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor	MAR	65.000	178.000	-133.000
11.	Promjena zaposlenih privatni sektor	MAR	78.000	186.000	-129.000
12.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	MAR	-5.000	15.000	-6.000

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

USD je blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio povećanje s nivoa od 1,1509 na nivo od 1,1519.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili značajno smanjenje duž cijele krive prinosa usljed optimizma da bi se rat na Bliskom istoku mogao skoro završiti.

Guverner BoE Bailey smatra da je tržište pretjerano reagovalo u smislu očekivanja dva povećanja kamatne stope do kraja tekuće godine. BoE je upozorila da Velika Britanija rizikuje finansijsku krizu zbog rastućih troškova zaduživanja za domaćinstva i rastućih cijena usljud rata u Iranu. Rat za posljedicu ima više od milion ljudi koji plaćaju veće kamatne stope na hipotekarne kredite. BoE je također objavila da će eksterni šok rata negativno uticati na ekonomski rast, povećati inflaciju i pooštriti finansijske uslove, što kreditnu krizu, zbog navedenih faktora, čini vrlo vjerovatnom. Također smatraju da bi se korištenje umjetne inteligencije od strane finansijskih institucija moglo značajno ubrzati i postati prijetnja finansijskoj stabilnosti. Naglasili su potencijal tehnologije da izazove šokove na privatnim kreditnim tržištima, a koji se onda mogu proširiti dalje.

Inflatorna očekivanja ostaju povišena zbog rastućih cijena nafte, a investitori su značajno reducirali vjerovatnoću (na 25% sa 79%, koliko je iznosila 20.3.2026. godine) smanjenja referentne kamatne stope na sjednici MPC BoE planiranoj za 30. 4. 2026. godine.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za V. Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period	
1.	Stopa BDP-a (G/G)	IV KVARTAL	1,0%	1,0%	1,3%
2.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	FEB	60.000	62.584	60.246
3.	PMI prerađivačkog sektora	MAR	51,4	51,0	51,7
4.	Cijene nekretnina prema Nationwide	MAR	0,9%	2,2%	1,0%

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio povećanje s nivoa od 0,86786 na nivo od 0,87249. GBP je deprecirala i u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3259 na nivo od 1,3202.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su se kretali u uskom rasponu.

Guverner BoJ Ueda je istakao da bi inflatorni pritisci slabog JPY mogli opravdati povećanje referentne kamatne stope BoJ. Zabrinutost zbog stagflacije i dalje postoji jer rastuće cijene nafte i slab JPY povećavaju troškove uvoza. Iz BoJ je saopšteno da temeljna inflacija raste u pravcu cilja od 2% i da rastuće cijene nafte dominantno utiču na njenu visinu. Retorika zvaničnika BoJ ide u pravcu daljnjih povećanja referentne kamatne stope ukoliko se ne dese značajni negativni efekti na ekonomiju zbog sukoba na Bliskom istoku. Tržište sa 70% vjerovatnoće procjenjuje mogućnost povećanja referentne kamatne stope na sjednici MPC BoE zakazanoj za 28.4.2026. godine.

S&P je potvrdio japanski suvereni kreditni rejting A+, ali je upozorio na potencijalno snižavanje ako JPY dalje deprecira, navodeći rizike za ekonomsku konkurentnost i potencijalne fiskalne deficite zbog povećane potrošnje na investicije i stimulativne mjere.

Član MPC BoJ Asada, kojeg je nedavno imenovala premijerka Takaichi, izjavio je da će se odluke donositi na svakom sastanku MPC zavisno od podataka s tržišta i da neće ulaziti u prošlost donesenih odluka. Smatra da će monetarna politika teško naći adekvatan odgovor ukoliko se ekonomija suoči sa stagflacijom.

Ministrica finansija Katayama je upozorila na rastuću špekulativnu aktivnost i volatilnost, te ponovila spremnost vlasti za "odlučne mjere na svim frontovima", što se tumači kao spremnost za intervenciju i na drugim tržištima pored deviznog.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	FEB	2,7%	2,6%	2,7%
2.	Industrijska proizvodnja G/G (prelim.)	FEB	0,4%	0,3%	0,7%
3.	PMI prerađivačkog sektora	MAR	-	51,6	53,0
4.	PMI uslužnog sektora	MAR	-	53,4	53,8
5.	Kompozitni PMI	MAR	-	53,0	53,9
6.	Monetarna baza G/G	MAR	-	-11,6%	-10,6%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 184,52 na nivo od 183,88. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 160,31 na nivo od 159,67.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 99,64 USD (86,58 EUR).

Na početku sedmice je cijena ovog energenta povećana iznad nivoa od 100 USD zbog eskalacije rata na Bliskom istoku. Sukob, koji je započeo američkim i izraelskim napadima na Iran, poremetio je globalno snabdijevanje naftom.

Tokom trgovanja u utorak je cijena ovog energenta blago smanjena, dok su trgovci procjenjivali potencijal za rješavanje sukoba na Bliskom istoku, a SAD i Iran signalizirali su otvorenost za pregovore.

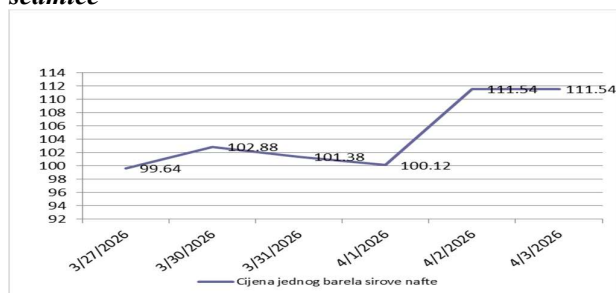
Sredinom sedmice došlo je do ponovnog smanjenja cijene nakon što je predsjednik Trump signalizirao potencijalno rješenje iranskog rata, uprkos tome što je Hormuški moreuz ostao zatvoren, a što je poremetilo globalne isporuke sirove nafte i plina.

U četvrtak je cijena nafte značajno povećana nakon prijatnji predsjednika Trumpa da će narediti teške udare na Iran, kako bi tu zemlju "vratio u kameno doba". SAD još uvijek nema rješenje kako deblokirati Hormuški moreuz kao glavni kanal za distribuciju nafte i plina. Rast cijene američke nafte dolazi nakon što je predsjednik Trump praktično odustao od deblokade ovog moreuza tražeći mirovno rješenje sa Iranom.

U petak je tržište nafte bilo zatvoreno zbog praznika.

Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice je iznosila 111,54 USD (96,66 EUR), što predstavlja rast od 11,94% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.494,09 USD (3.904,85 EUR).

U ponedjeljak je cijena zlata povećana drugi dan zaredom zbog potražnje za sigurnim utočištem usred eskalacije tenzija na Bliskom istoku.

U utorak se cijena zlata povećala treći dan zaredom usljed optimizma da bi rat na Bliskom istoku mogao uskoro završiti. Investitori su bili više fokusirani na rizike po ekonomiju nego na moguća povećanja kamatnih stopa centralnih banaka.

Cijena ovog plemenitog metala je u srijedu povećana nakon što su investitori preusmjerili fokus s povećanja kamatnih stopa na ekonomske rizike usred nade u rješenje sukoba između SAD i Irana.

U četvrtak je cijena zlata, nakon četiri uzastopna dana rasta, smanjena za skoro 3% nakon izjava predsjednika Trumpa i pomiješanih signala vezanih za mirovno rješenje s Iranom. Trump je najavio da se rat nakon pet sedmica bliži kraju, ali da će SAD i Izrael udariti Iran ekstremno jako u naredne dvije do tri sedmice.

U petak je tržište zlata najvećim dijelom bilo zatvoreno zbog praznika.

Cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.676,76 USD (4.060,04 EUR), što predstavlja blagi rast od 4,06% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

